

İstanbul Üniversitesi AUZEF

SOSYAL GÜVENLİK HUKUKU

Çıkış Sorular ve Ayrıntılı Çözümleri

www.onlinefotokopi.com

Sosyal Güvenlik Hukuku 2024-2025 Vize Soruları

1) Aşağıdakilerden hangisinde bakıma muhtaç engellilerin isterler ise ikametgâhlarında isterler ise resmi veya özel bakım merkezlerinde bakımlarının sağlanmasını güvence altına alan Bakıma Muhtaç Engellilere Yönelik Özel Bakım Merkezleri Yönetmeliği ile bakmakla yükümlü olunan birey sayısına göre belirlenen ortalama aylık gelir tutarı doğru olarak gösterilmiştir?

- A) İki aylık net asgari ücret tutarının 2/3'ünden daha az olduğu tespit edilen rakam
- B) Üç aylık net asgari ücret tutarının 2/3'ünden daha az olduğu tespit edilen rakam
- C) Bir aylık brüt asgari ücret tutarının 2/3'ünden daha çok olduğu tespit edilen rakam
- D) Bir aylık net asgari ücret tutarının 2/3'ünden daha çok olduğu tespit edilen rakam
- E) Bir aylık brüt asgari ücret tutarının 2/3'ünden daha az olduğu tespit edilen rakam

Cevap : B) Üç aylık net asgari ücret tutarının 2/3'ünden daha az olduğu tespit edilen rakam

Bu soruda, Bakıma Muhtaç Engellilere Yönelik Özel Bakım Merkezleri Yönetmeliği çerçevesinde, bakıma muhtaç engellilerin bakımını güvence altına alan kriterlerin belirlenmesi istenmektedir. Doğru cevap şıkkına ulaşmak için bu yönetmeliğin içeriğinde yer alan finansal şartların incelenmesi gerekmektedir.

Bakıma muhtaç engellilerin bakımının sağlanabilmesi için, gelir kriterleri belirlenmiştir. Bu kriterler, engelli bireylerin sosyal güvenceleri ve bakım ihtiyaçlarını değerlendirirken kullanılmaktadır. Gelen geliri belirlemek için asgari ücret referans alınmış ve bu salaire üzerinden çeşitli oranlar verilmiştir.

Doğru cevap "B) Üç aylık net asgari ücret tutarının 2/3'ünden daha az olduğu tespit edilen rakam" olarak belirlenmiştir çünkü bu, yönetmelikte bakıma muhtaç engellilerin asgari yaşam standartlarını güvence altına alma amacına hizmet eden, belirlenen yasal çerçevede en makul ve geçerli kriterdir.

Bu bağlamda:

1. Oturumlarda net asgari ücretin esas alınması.
2. İlgili yönetmeliğin içerdiği bakım merkezlerinin, bakıma muhtaç bireyleri destekleme amacını taşıması.

Sonuç olarak, seçeneğin "üç aylık net asgari ücret tutarının 2/3" oranının tespit edilmesi, devletin sunduğu sosyal yardımların belirlenmesinde önemli bir yer tutmaktadır ve yönetmelik dahilinde karşılıklı sosyal güvenlik ve bakım havuzunu oluşturacak bir kriterdir.

2) ILO'nun 102 sayılı Sosyal Güvenliğin Asgari Standartları Sözleşmesi Türkiye tarafından hangi tarihte onaylanmıştır?

- A) 1974
- B) 1973
- C) 1971
- D) 1972
- E) 1970

Cevap : C) 1971

ILO'nun 102 sayılı Sosyal Güvenliğin Asgari Standartları Sözleşmesi, sosyal güvenlik alanında uluslararası standartları belirleyen önemli bir belgedir. Türkiye, bu sözleşmeyi onaylayarak sosyal güvenlik sistemini uluslararası normlara uygun hale getirmek için adım atmıştır.

Doğru cevaba ulaşmak için Türkiye'nin bu sözleşmeyi onayladığı tarih hakkında bilgiye sahip olmak gerekir. Kayıtlara göre Türkiye, 1971 yılında bu sözleşmeyi onaylamıştır. Bu nedenle doğru cevap C şıkkı 1971'dir. Diğer tarihler, Türkiye'nin onayladığı tarih olarak geçerli değildir.

3) 4 No'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'ne göre SGK Genel Kurulunun toplantı tarihi ve gündemi, ilgili kurum ve kuruluşlara ne kadar süre içinde bildirilir?

- A) En erken bir ay öncesinden

B) En erken iki ay öncesinden

C) En geç iki hafta öncesinden

D) En geç iki ay öncesinden

) En geç bir hafta öncesinden

Cevap : D) En geç iki ay öncesinden

4 No'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, Sosyal Güvenlik Kurumu'nun (SGK) genel kurul toplantılarının organizasyonu ile ilgili belirli düzenlemeler içermektedir. Bu düzenlemeler, toplantı tarihinin ve gündeminin, ilgili kurumlar ve kuruluşlara hangi süre içinde duyurulması gerektiğini de kapsar.

Sorunun doğru cevabı olan "D) En geç iki ay öncesinden" ifadesine ulaşmak için, 4 No'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin ilgili maddeleri incelenmelidir. Bu madde, SGK Genel Kurulu'nun toplantı tarihi ve gündeminin, ilgili kurum ve kuruluşlara en geç iki ay öncesinden bildirilmesini gerektirmektedir.

Bu tür düzenlemelerin amacı, ilgili tarafların toplantıya hazırlık yapabilmesi için yeterli zamanı sağlamaktır. Diğer şıklar, bu sürelerin daha kısa olması gerektiğini ifade etmekte fakat yasaya uygun bir süre sunmamaktadır. Dolayısıyla, sorunun doğru yanıtı D şıkkıdır.

4) 4 No'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'ne göre SGK Yönetim Kurulunun toplanma zamanı ve toplantı yeter sayısı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yönetim Kurulu en fazla haftada iki defa ve asgari yedi üye ile toplanır.

B) Yönetim Kurulu en az haftada bir defa ve asgari yedi üye ile toplanır.

C) Yönetim Kurulu en az haftada bir defa ve asgari sekiz üye ile toplanır.

D) Yönetim Kurulu en az haftada bir defa ve asgari altı üye ile toplanır.

E) Yönetim Kurulu en az haftada iki defa ve asgari yedi üye ile toplanır.

Cevap : B) Yönetim Kurulu en az haftada bir defa ve asgari yedi üye ile toplanır.

4 No'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) Yönetim Kurulu'nun çalışma düzenini belirlemektedir. Bu tür düzenlemeler genellikle kamu kurumlarının işleyişinde önemli bir yer tutar.

Verilen şıklardan doğru cevabı belirlemek için kararnamede yer alan yürürlükteki ilgili hükümlere bakmak gerekmektedir. 4 No'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nde SGK Yönetim Kurulu'nun toplantı sıklığı ve toplantı yeter sayısı ile ilgili net bilgiler verilmiştir.

Doğru cevap olan B şıkkı "Yönetim Kurulu en az haftada bir defa ve asgari yedi üye ile toplanır." ifadesi, kararnamede belirtilen yönetim kurulu toplantılarının minimum sıklığını ve yeter sayısını doğru bir şekilde yansıtmaktadır. Bu bilgiler ile diğer seçenekler kıyaslandığında, sadece B şıkkı bu kriterleri karşılamaktadır.

Özellikle, diğer şıkların ya yeter sayısını (asgarinin altında) ya da toplantı sıklığını (haftada birden fazla veya daha az) ihlal ettiği görülebilir. Bu nedenle, doğru cevap B seçeneği olmaktadır.

5) Dağınık bir görünüm sunan İngiliz sosyal güvenlik uygulamalarını bir sisteme kavuşturmak için Sir William Beveridge başkanlığında oluşturulan bir komisyon tarafından hazırlanan raporun temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Raporda insanların yoksulluktan kurtarılma çareleri aranmıştır.

B) Rapor meslek hastalığı için özel önlem talep etmiştir.

C) Rapor işsizlik sigortasını kurmak için tasarlanmıştır.

D) Rapor esnasında fizyolojik risklere dikkat çekmektedir.

E) Raporda zenginlerin katkısına vurgu yapılmıştır.

Cevap : A) Raporda insanların yoksulluktan kurtarılma çareleri aranmıştır.

Bu soruda, İngiltere'deki sosyal güvenlik uygulamalarını düzenlemek amacıyla Sir William Beveridge'in başkanlığında

oluşturulan komisyon tarafından hazırlanan raporun temel amacını belirlemeye çalışıyoruz. Beveridge Raporu, 1942 yılında yayımlanmış ve modern sosyal güvenlik sisteminin temellerini atmıştır.

Doğru cevap şıkkının açıklaması şu şekilde yapılabilir:

A) Raporda insanların yoksulluktan kurtarılma çareleri aranmıştır: Beveridge Raporu'nun temel hedefi, sosyal güvenlik sistemini yoksullukla mücadele etmek ve tüm bireylere sosyal hizmetler sunmak üzerine kurgulamaktır. Rapor, sosyal güvencenin sağlanması için gereken önlemleri ve politikaları belirleyerek, insanların yoksulluktan kurtulmalarına yönelik bir sistem önerdi.

Diğer şıklardan neden doğru cevap olmadığına dair kısa açıklamalar:

B) Rapor meslek hastalığı için özel önlem talep etmiştir: Rapor, meslek hastalıklarına ilişkin özel önlemlerden ziyade genel anlamda toplumsal refahı artıracak önlemler önermektedir.

C) Rapor işsizlik sigortasını kurmak için tasarlanmıştır: İşsizlik sigortası önemli bir bileşen olsa da raporun vurgusu daha geniş bir sosyal güvenlik sisteminin oluşturulmasına yöneliktir.

D) Rapor esnasında fizyolojik risklere dikkat çekmektedir: Fizyolojik riskler önemli olsa da, raporun ana temasını yoksulluktan kurtulma hedefi oluşturmaktadır.

E) Raporda zenginlerin katkısına vurgu yapılmıştır: Zenginlerin katkısı sosyal güvenlik sisteminin finansmanı için ele alınmış olsa da, raporun ana amacı bu değil, yoksulluktan kurtuluş için çözümler önermektir.

Sonuç olarak, Beveridge Raporu'nun ana hedefinin yoksullukla mücadele etmek olduğu ve bu nedenle doğru cevabın A şıkkı olduğu ortaya çıkmaktadır.

6) Kısmi sigortalı olarak ev hizmetlerinde bir veya birden fazla gerçek kişi tarafından çalıştırılan ve çalıştıkları kişi yanında ay içinde çalışma saati süresine göre hesaplanan çalışma gün sayısı 10 günden az olanlar için, çalıştırıldıkları süreyle orantılı olmak suretiyle prime esas günlük kazanç alt sınırının ne kadarı iş kazası ve meslek hastalığı sigortası primi olarak ödenir?

A) Yüzde 4'ü

B) Yüzde 1'i

C) Yüzde 2'si

D) Yüzde 5'i

E) Yüzde 3'ü

Cevap : C) Yüzde 2'si

Bu sorunun doğru cevabı, Türk sosyal güvenlik sisteminin ev hizmetlerinde çalışan kısmi sigortalılar için belirlediği özel düzenlemelere dayanmaktadır. Kısmi sigortalı olarak tanımlanan çalışanlar, belirli bir süre için çalıştırıldıklarından, sosyal güvenlik primleri de bu süreye orantılı olarak hesaplanır.

Ev hizmetlerinde çalışan kısmi sigortalıların sosyal güvenlik primleri, genel olarak brüt ücret üzerinden hesaplanır. Ancak, çalıştıkları süre 10 günden az olduğunda, farklı bir oran uygulanır. Bu çerçevede, iş kazası ve meslek hastalığı sigortası primi, prime esas günlük kazanç alt sınırının belirli bir yüzdesi olarak hesaplanır.

Belirtilen seçeneklerde, yalnızca yüzde 2 oranı, kısmi sigortalıların bu tür durumlarına uygun bir düzenleme olarak öne çıkmaktadır. Dolayısıyla, bu bilgiler ışığında doğru cevap "C) Yüzde 2'si" olarak belirlenmiştir.

7) 4 No'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'ne göre Sosyal Güvenlik Kurumu Genel Kurulu hangi aralıklarla toplanır?

A) Üç yılda iki kez toplanır.

B) Altı ayda bir toplanır.

C) Her yıl toplanır.

D) Dört yılda bir kez toplanır.

E) Üç yılda bir kez toplanır.

Cevap : E) Üç yılda bir kez toplanır.

Sosyal Güvenlik Hukuku kapsamında, 4 No'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, Sosyal Güvenlik Kurumu Genel Kurulu'nun toplantı esaslarını belirler. Doğru cevap olan "E) Üç yılda bir kez toplanır." ifadesinin doğruluğuna ulaşmak için ilgili kararnamenin ilgili maddelerine bakmak gerekir.

1. 4 No'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi incelendiğinde, Genel Kurul'un belirli bir periyotta toplanmasına dair net bir düzenleme yer alır.
2. Bu düzenlemede, toplantı sıklığı genellikle belirli sürelerle tanımlanmıştır.
3. Diğer şıkların (A, B, C, D) içeriği bu düzenlemelere uygun değildir çünkü kararnamede belirtilen toplantı sıklığı "üç yılda bir kez" olarak net bir şekilde ifade edilmiştir.

Bu nedenle, 4 No'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'ni referans alarak doğru cevabın "E) Üç yılda bir kez toplanır." olduğu sonucuna varılır.

Cevap :

8) 6132 sayılı At Yarışları Hakkında Kanun'a tabi jokey ve antrenörlerin sigortalılıkları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) İsteğe bağlı kapsamda sigortalı sayılmışlardır.

B) Özel sigorta kapsamında sigortalı sayılmışlardır.

C) 4/I-b kapsamında sigortalı sayılmışlardır.

D) 4/I-a kapsamında sigortalı sayılmışlardır.

E) 4/I-c kapsamında sigortalı sayılmışlardır.

Cevap : C) 4/I-b kapsamında sigortalı sayılmışlardır.

6132 sayılı At Yarışları Hakkında Kanun, jokey ve antrenörlerin sosyal güvenlik durumunu düzenleyen özel bir kanundur. Türkiye'deki sosyal güvenlik sistemine ilişkin genel düzenlemeleri göz önüne aldığımızda, jokey ve antrenörlerin sigortalılık durumu belirli bir sosyal güvenlik kapsamına tabi olmaktadır.

Seçeneklere bakacak olursak:

A) İsteğe bağlı kapsamda sigortalı sayılmışlardır: Bu seçenek yanlıştır çünkü jokey ve antrenörler, isteğe bağlı sigortalı değil, zorunlu sigortalı olarak değerlendirilir.

B) Özel sigorta kapsamında sigortalı sayılmışlardır: Bu seçenek de yanlıştır. Jokeyler ve antrenörler, özel sigorta değil, sosyal güvenlik kurumları tarafından belirlenen sigorta kapsamında yer alırlar.

C) 4/I-b kapsamında sigortalı sayılmışlardır: Bu seçeneğin doğru olması, jokey ve antrenörlerin sosyal güvenliğinin genel hükümleri çerçevesinde zorunlu sigorta kapsamında değerlendirilmeleridir. 4/I-b, tarım veya orman işletmeleri kapsamında çalışmayı ifade eder.

D) 4/I-a kapsamında sigortalı sayılmışlardır: Bu seçenek de yanlıştır. 4/I-a, genel sigorta sistemine tabi çalışmaları ifade eder ki bu jokey ve antrenörler için geçerli değildir.

E) 4/I-c kapsamında sigortalı sayılmışlardır: Bu da yanlıştır. 4/I-c, diğer bazı özel kurumlar veya sözleşmelere tabi sigortalılık durumunu ifade eder.

Sonuç olarak, jokey ve antrenörler At Yarışları Hakkında Kanun çerçevesinde değerlendirilerek 4/I-b kapsamında zorunlu sigortalı sayıldıkları için doğru cevap C şıkkıdır.

9) Aşağıdakilerden hangisi klasik sosyal güvenlik teknikleri arasında yer almaz?

A) Sosyal sigortalar

B) Dinsel teknikler

C) Bireysel tasarruflar

D) Sorumluluk gereği yapılan destekler

E) Toplu tasarruflar

Cevap : A) Sosyal sigortalar

Sorunun doğru cevabı "A) Sosyal sigortalar" olarak verilmiş. Ancak, klasik sosyal güvenlik teknikleri arasında sosyal sigortalar yer almaktadır. Sosyal sigortalar, bireylerin belirli risklere karşı sigorta edilmesi prensibine dayalıdır ve sosyal güvenlik sisteminin önemli bir unsuru olarak kabul edilir.

Diğer seçeneklere bakacak olursak:

- B) Dinsel teknikler: Genellikle sosyal güvenlik uygulaması olarak kabul edilmeyen, toplumların dini inançlarına dayalı yardımlaşma yöntemleridir.
- C) Bireysel tasarruflar: Bireylerin gelecekteki ihtiyaçları için kendi birikimlerini oluşturma yöntemidir.
- D) Sorumluluk gereği yapılan destekler: Toplum içerisinde bireyler veya gruplar arasında dayanışma amacıyla yapılan yardımlardır.
- E) Toplu tasarruflar: Bir grup veya topluluk tarafından bir arada yapılan birikimlerdir.

Bu seçeneklerden yalnızca A, klasik sosyal güvenlik sisteminin bir parçası olduğu için soru yanlıştır. Sorunun doğru cevabı "A) Sosyal sigortalar" için "yer almaz" ifadesinin yanlış anlaşılması sonucunda "A" cevabı verilmiş olabilir. Doğru cevap aslında sosyal sigortalar dışında kalan diğer seçeneklerdir. Dolayısıyla, soruda bir hata vardır.

10) Bismarck'ın sosyal güvenlik politikası kurmasındaki amacı ifade eden doğru seçenek aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Demokrasiyi geliştirmek**
- B) Yeni bir parti kurmak için propaganda yapmak**
- C) Gelişen sosyalist akımlara karşı olmak**
- D) Bakan olmak için çabalamak**
- E) İşçi dostu olmak**

Cevap : C) Gelişen sosyalist akımlara karşı olmak

Bismarck'ın sosyal güvenlik politikası, özellikle 19. yüzyılın sonlarına doğru, Avrupa'da hızla yayılan sosyalist akımlara karşı bir tepki olarak ortaya çıkmıştır. Bismarck, bu politikaları benimseyerek işçi sınıfının sosyal güvencesini sağlamayı ve böylece sosyalist ideolojilerin işçi sınıfı üzerindeki etkisini azaltmayı amaçlamıştır. Bu bağlamda, sosyal güvenlik sistemleri, işçilerin yaşam standartlarını yükselterek, onları sosyalist hareketlerden uzak tutmayı hedeflemiştir.

Diğer seçenekler incelendiğinde:

- A) Demokrasiyi geliştirmek, Bismarck'ın öncelikli amacı değildi; daha ziyade otoriter bir yönetim sürdü.
- B) Yeni bir parti kurmak için propaganda yapmak, Bismarck'ın amacına uygun değildir; mevcut hükümete entegre politikalar geliştirmiştir.
- D) Bakan olmak için çabalamak, kişisel bir hedef olarak algılanabilir ama temel neden Bismarck'ın sosyal politikaları değildir.
- E) İşçi dostu olmak, evet, işçi sınıfına yönelik bazı sosyal politikalar geliştirmiştir ancak bu, sosyalist akımlara karşı bir önlem almanın ötesindedir.

Bu nedenle doğru cevap C seçeneği olarak kabul edilmiştir: "Gelişen sosyalist akımlara karşı olmak."

11) 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu'nda sigortalı payı için aşağıdakilerden hangisi kullanılmaktadır?

- A) Prim**
- B) Ödenek**
- C) Peçenek**
- D) Karşılık**
- E) Kesenek**

Cevap : E) Kesenek

5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu, kamu görevlileri için bir emeklilik sistemi sağlamaktadır ve bu sistem içerisinde sigortalı payı için kullanılan terimler önemlidir. Terimlerin anlamlarına gelince: